

Európska únia pohľadom študenta Prešovskej univerzity Gabriela Kuľbaka

V najnovšom článku vám prinášame rozhovor s interným doktorandom Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v odbore preklad a tlmočenie Gabrielom Kuľbakom. V interview sa napríklad dozviete, ako sú vnímané európske projekty očami bežného študenta, alebo čo môže priniesť stáž v informačnom centre Europe Direct.

Ako vnímaš prítomnosť a projekty EÚ z pozície mladého človeka?

Projekty EÚ zamerané na mladých (napríklad ukončený projekt Youth in Action alebo aktuálne prebiehajúci projekt Erasmus+) sú veľmi dobrou príležitosťou spoznať iné krajiny, ich kultúru, ale aj gastronómiu a najmä je možné spoznať ľudí z rôznych častí sveta (prinajmenšom Európy). Okrem toho EÚ aj absolventské stáže, ktoré sú ideálnou príležitosťou získať prax potrebnú pre uplatnenie sa na trhu práce.

Veľkou výhodou je aj cestovanie „na vlastnú päsť“, a to bez pasov a hraničných kontrol. Za to môžeme vďačiť projektu európskej integrácie – Schengenskému priestoru. A samozrejme nemôžeme zabudnúť na súťaž Mladý Európan, ktorú organizujú práve regionálne informačné centrá Europe Direct. Vďaka tejto súťaži môžu študenti stredných škôl spoznať EÚ nielen teoreticky, ale najlepší tím má možnosť navštíviť inštitúcie Európskej únie v Bruseli aj osobne.

Zúčastnil si sa niektorého z týchto projektov?

Prvýkrát ako študent Cirkevného gymnázia vo Vranove nad Topľou. Išlo o týždenný výmenný pobyt v rámci spomínaného projektu Youth in Action (Mládež v akcii), ktorý bol zameraný na zdravý životný štýl a zdokonalenie sa v angličtine. Tento dosť pestrý a podujatiami naplnený týždeň sme strávili v Poľsku spolu so žiakmi z dedinky Ruda Róžaniecka. Jeden deň som, rovnako ako aj ostatní spolužiaci, strávil aj v rodine jedného z tamojších žiakov. Bola to možnosť mať oveľa bližší kontakt s „domácimi“ a pozrieť sa tak na veci aspoň trochu z ich perspektívy. Tento pobyt bol celkovo veľmi zaujímavou skúsenosťou a prvým „samostatnejším“ vycestovaním za hranice, ktoré ma potom nakoplo k spoznávaniu ďalších krajín.

Pokiaľ viem, absolvoval si aj stáž v Prahe...

Áno, absolvoval som doktorandskú stáž na Ústave translatológie na Karlovej univerzite, a to vďaka programu Erasmus+. Bolo to nedávno, počas minulého akademického roka v zimnom semestri. Viedol som seminár zameraný na audiovizuálny preklad (titulovanie, dabing a podobne) a tiež som mal aj zopár samostatných prednášok v rámci iných predmetov.

Zároveň som navštevoval prednášky spolu s ostatnými študentmi translatológie, vďaka čomu som si mal možnosť vypočuť odborníkov v jednotlivých oblastiach prekladu a tlmočenia a zároveň som absolvoval aj zopár seminárov s ostatnými študentmi Karlovej univerzity. Tak trochu som sa vrátil do študentských čias.

Čo ti dala táto stáž okrem spomínaných „akademických“ skúseností?

Dala mi možnosť navštíviť divadlá, chrámy a galérie plné diel svetoznámych umelcov, ktoré by som asi inak nemal možnosť vidieť, aspoň nie v takej miere ako počas stáže. Bolo tiež veľmi zaujímavé spoznať pražský študentský underground a najmä nových ľudí. Býval som so študentom z Talianska, ktorý ma zoznámil s ďalšími vrúcnyimi obyvateľmi jeho krajiny.

V ostatných izbách okolo nás bývali študenti z Číny a na ďalších poschodiach a v ďalších budovách nášho internátu sa zas zdržiavali študenti zo Španielska, Nemecka, Ruska, Írska, Anglicka a ďalších krajín. S niektorými z nich som v kontakte doteraz.

Ako ešte vnímaš prepojenie EÚ s našou univerzitou?

Okrem pútačov, ktoré odkazujú na finančnú pomoc spojenú s modernizáciou univerzity, vnímam toto prepojenie aj cez odbor, ktorý študujem. Filozofická fakulta v spolupráci s Európskou komisiu zorganizovali na pôde našej univerzity viacero prednášok a workshopov venovaných prekladateľskej a tlmočnickej praxi v inštitúciách EÚ. Zároveň majú naši študenti možnosť navštíviť konkrétne inštitúcie priamo v Bruseli alebo v týchto inštitúciách absolvovať stáž. Za zmienku stojí aj novootvorená kancelária IC EDIC Prešov v budove FF, ktorá ponúka študentom, pedagógom a verejnosti relevantné a bohaté informácie o fungovaní EÚ a jej projektoch.

Prečo si sa chcel stať súčasťou informačného centra EUROPE DIRECT PREŠOV?

EDIC Prešov sa výrazne zameriava na stredné školy, čo je ideálna možnosť komunikovať s ľuďmi, ktorí už plne vnímajú pôsobnosť EÚ a výhody, ktoré plynú z členstva v tomto spoločenstve. Je to aj možnosť, ako informovaním širšej spoločnosti priblížiť činnosti a projekty EÚ.

Zároveň môžem využiť svoje komunikačné, jazykové a organizačné schopnosti pri usporadúvaní rôznych diskusií a podujatí pre verejnosť. Inými slovami, motivovalo ma podporiť svoj región a vrátiť aspoň niečo z toho, čo sa mi dostalo počas života, štúdia a spoznávania nových krajín.

Zdroj: https://edpresov.sk/index.php/uvod/aktuality/item/233-europska-unia-pohladam-studenta-presovskej-univerzity-gabriela-kulbaka?fbclid=IwAR0Evvf8bQwU5DKPtGOrG9EJHYO82tEM_IdAc0EXl8Ch3ueKrf52NEsjWA

Komisia predlžuje a rozširuje dočasný rámec, aby ešte viac pomohla výrazne stratovým podnikom

Európska komisia sa rozhodla predĺžiť platnosť a rozšíriť rozsah pôsobnosti dočasného rámca štátnej pomoci prijatého 19. marca 2020 na podporu hospodárstva v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Platnosť všetkých oddielov sa predlžuje o šesť mesiacov do 30. júna 2021 s výnimkou platnosti oddielu na umožnenie rekapitalizačnej podpory, ktorá sa predlžuje o tri mesiace do 30. septembra 2021.

Výkonná podpredsedníčka Margrethe **Vestagerová** zodpovedná za politiku hospodárskej súťaže uviedla: „Dočasný rámec prispel k úsiliu členských štátov o vyrovnanie sa s dôsledkami krízy. Dnes predlžujeme jeho platnosť, aby sme reagovali na pretrvávajúce potreby podnikov a zároveň chránili jednotný trh EÚ. Zavádzame aj nové opatrenie: to členským štátom umožní podporovať podniky, ktoré čelia značným stratám na obrate, prispením na časť ich nekrytých fixných nákladov.

Napokon zavádzame nové možnosti, vďaka ktorým štáty budú môcť ukončiť svoju angažovanosť v rekapitalizovaných podnikoch a zároveň si udržať doterajší podiel v nich bez toho, aby došlo k priveľkým narušeniam hospodárskej súťaže.“

Predĺženie platnosti dočasného rámca

Platnosť dočasného rámca mala pôvodne uplynúť 31. decembra 2020 s výnimkou rekapitalizačných opatrení, ktoré bolo možné prijímať do 30. júna 2021. Touto zmenou sa predlžuje platnosť ustanovení dočasného rámca o ďalších šesť mesiacov do 30. júna 2021 s výnimkou rekapitalizačných opatrení, ktorých platnosť sa predlžuje o tri mesiace do 30. septembra 2021. Prahové hodnoty, ktoré sú v rámci zakotvené, ostávajú na súčasnej úrovni.

Cieľom je umožniť členským štátom podporiť podniky v nadväznosti na krízu spôsobenú koronavírusom, zvlášť tam, kde ešte potreba či schopnosť pomoci z dočasného rámca nebola plne využitá, a pri tom dbať na dodržiavanie rovnakých podmienok. Komisia do 30. júna 2021 preskúma a posúdi potrebu prípadného ďalšieho predĺženia platnosti či úpravy dočasného rámca.

Podpora nekrytých fixných nákladov podnikov

Touto zmenou sa zavádza aj nové opatrenie, aby členské štáty mohli podporovať podniky, ktoré v dôsledku pandémie koronavírusu čelia poklesu obratu počas oprávneného obdobia aspoň o 30 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2019. Pôjde o príspevok k časti fixných nákladov príjemcov, ktoré nie sú pokryté ich príjmami, a to do maximálnej výšky 3 miliónov eur na podnik. Cieľom podpory týchto podnikov formou dočasného príspevku na časť ich nákladov je vyhnúť sa zhoršovaniu stavu ich kapitálu, udržať ich podnikateľské činnosti a poskytnúť pevné základy na ich zotavenie. Umožní sa tak cielenejšia pomoc podnikom, ktoré ju preukázateľne potrebujú.

Ukončenie angažovanosti štátu z predtým štátom vlastnených podnikov

Komisia okrem toho upravila aj podmienky rekapitalizačných opatrení podľa dočasného rámca a zvlášť podmienky, za ktorých môže štát vystúpiť z rekapitalizácie podnikov, v ktorých bol pred ňou existujúcim akcionárom. Táto zmena umožňuje štátu ukončiť svoju angažovanosť na vlastnom imaní takýchto podnikov prostredníctvom nezávislého ocenenia a obnoviť svoj predchádzajúci akciový podiel – pričom sa však zároveň zachovávajú záruky na ochranu účinnej hospodárskej súťaže na jednotnom trhu.

Rozšírenie dočasného vyňatia všetkých krajín zo zoznamu krajín s „obchodovateľným rizikom“ podľa oznámenia o krátkodobom poistení vývozných úverov

Vzhľadom na pretrvávajúcu všeobecnú nedostatočnú súkromnú kapacitu na pokrytie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík vývozu do krajín zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom sa v zmene napokon ešte stanovuje predĺženie

dočasného vyňatia všetkých krajín zo zoznamu krajín s „obchodovateľným rizikom“ podľa oznámenia o krátkodobom poistení vývozných úverov do 30. júna 2021.

Viac o dočasnom rámci a prebiehajúcej práci na posilnení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Komisia prijala nový dočasný rámec štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súvislosti s koronavírusom 19. marca 2020, a to na základe článku 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Dočasný rámec bol prvýkrát zmenený 3. apríla 2020 a rozšírený o možnosti verejnej podpory výskumu, testovania a výroby produktov potrebných na boj proti pandémie koronavírusu s cieľom chrániť pracovné miesta a výraznejšie podporiť ekonomiku. Ďalej bol zmenený 8. mája na umožnenie rekapitalizácie a opatrení v oblasti podriadeného dlhu a 29. júna 2020, aby bolo možné ešte viac podporiť mikropodniky, malé podniky a startupy a stimulovať súkromné investície. V dočasnom rámci sa uznáva, že celé hospodárstvo EÚ je vážne narušené. Členským štátom sa umožňuje využívať na podporu hospodárstva úplnú flexibilitu v zmysle pravidiel štátnej pomoci a zároveň sa obmedzujú negatívne dôsledky pre rovnosť podmienok na jednotnom trhu.

Okrem toho, keďže Európa prechádza od krízového riadenia k hospodárskej obnove, kontrola štátnej pomoci bude sprevádzať a uľahčovať zavádzanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. V tejto súvislosti bude Komisia spolupracovať s členskými štátmi na tom, aby investičné projekty podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti boli zlučiteľné s pravidlami štátnej pomoci; bude poskytovať členským štátom usmernenia, pokiaľ ide o hlavné investičné projekty, a to aj poskytovaním vzorov.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1872

Vlna obnovy: zdvojnásobenie miery renovácie budov v záujme zníženia emisií, podpory obnovy a boja proti energetickej chudobe

Európska komisia v októbri uverejnila svoju stratégiu označovanú ako „vlna obnovy“ s cieľom zlepšiť energetickú hospodárnosť budov. Cieľom Komisie je v nasledujúcich desiatich rokoch aspoň zdvojnásobiť mieru obnovy a zabezpečiť, aby renovácie viedli k vyššej energetickej hospodárnosti a efektívnosti využívania zdrojov.

Zlepší sa tým kvalita života obyvateľov a používateľov daných budov, znížia sa emisie skleníkových plynov v Európe, podporí sa digitalizácia alepší sa opätovné používanie a recyklácia materiálov. Do roku 2030 **by sa mohlo zrenovovať 35 miliónov budov** a v stavebníctve **by sa mohlo vytvoriť až 160 000 ďalších zelených pracovných miest.**

Budovám možno pripísať približne 40 % spotreby energie v EÚ a 36 % emisií skleníkových plynov z energie(*), ale každoročne sa v záujme zlepšenia energetickej hospodárnosti renovuje len 1 % z nich. Prijatie účinných opatrení **má preto zásadný význam z hľadiska dosiahnutia klimatickej neutrality Európy do roku 2050.** Keďže takmer 34 miliónov Európanov si nemôže dovoliť vykúriť domov, verejné politiky na podporu energetickej hospodárnych renovácií sú takisto **nástrojom boja proti energetickej chudobe**, podporujú zdravie a blahobyt ľudí a pomáhajú ľuďom znížovať účty za energiu. Komisia uverejnila aj odporúčanie pre členské štáty týkajúce sa boja proti energetickej chudobe.

Výkonný podpredseda pre európsku zelenú dohodu Frans **Timmermans** uviedol: „Chceme, aby každý v Európe mal domov, v ktorom si môže zasvietiť, zakúriť alebo ochladiť vzduch bez toho, aby zbankrotoval alebo poškodzoval planétu. Vlna obnovy skvalitní naše pracoviská, obydliá a školy, a zároveň zníži náš vplyv na životné prostredie a poskytne pracovné miesta tisíckam Európanov. Ak chceme, aby obnova bola zároveň krokom vpred, potrebujeme lepšie budovy.“

Komisárka pre energetiku Kadri **Simsonová** dodala: „Zelená obnova sa začína doma. Vďaka vlne obnovy odstránime mnohé prekážky, ktoré v súčasnosti spôsobujú to, že renovácia je zložitá, drahá a časovo náročná, čo brzdí veľmi potrebné opatrenia. Navrhujeme lepšie spôsoby merania prínosov obnovy, minimálne normy energetickej hospodárnosti, ako aj viac finančných prostriedkov EÚ a technickej pomoci. Navyše budeme podporovať zelené hypotéky a propagovať väčšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie pri vykurovaní a chladení. Pre vlastníkov domov, nájomníkov a verejné orgány to bude prelomové.“

V stratégii sa bude klásť dôraz na opatrenia v troch oblastiach: dekarbonizácia vykurovania a chladenia, riešenie energetickej chudoby a budov s najhoršou hospodárnosťou a renovácia verejných budov, ako sú školy, nemocnice či úrady. Komisia navrhuje odstrániť existujúce prekážky v celom reťazci renovácie – od koncepcie projektu až po jeho financovanie a dokončenie – pomocou súboru politických opatrení, nástrojov financovania a nástrojov technickej pomoci.

Stratégia bude zahŕňať tieto hlavné opatrenia: prísnejšie **predpisy, normy a informácie o energetickej hospodárnosti budov v záujme lepších stimulov pre obnovu vo verejnom a v súkromnom sektore** vrátane postupného zavádzania povinných minimálnych noriem energetickej hospodárnosti pre existujúce budovy, aktualizovaných pravidiel pre osvedčenia o energetickej hospodárnosti a možného rozšírenia požiadaviek na obnovu budov vo verejnom sektore

Zabezpečenie dostupného a **dobré cieleného financovania**, a to aj prostredníctvom hlavných iniciatív „Renovate“ a „Power Up“ v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý je **súčasťou nástroja NextGenerationEU**.

realizáciu renovačných projektov, od technickej pomoci vnútroštátnym a miestnym orgánom až po odbornú prípravu a rozvoj zručností pracovníkov na **nových zelených pracovných miestach**, rozšírenie trhu s **udržateľnými stavebnými výrobkami a službami** vrátane integrácie nových materiálov a riešení inšpirovaných prírodou a revidované právne predpisy o uvádzaní stavebných výrobkov na trh a cieľoch opätovného používania a zhodnocovania materiálov,

Ďalej vytvorenie **nového európskeho „Bauhausu“** – interdisciplinárneho projektu, ktorý spoločne riadi poradná rada externých odborníkov, ako sú vedci, architekti, dizajnéri, umelci, projektanti a zástupcovia občianskej spoločnosti. Odteraz až do leta 2021 bude Komisia viesť rozsiahly proces spolupráce, a potom **v roku 2022 zriadi sieť piatich zakladajúcich Bauhausov** v rôznych krajinách EÚ či rozvoj **susedských prístupov** pre miestne komunity na integráciu obnoviteľných a digitálnych riešení a vytváranie oblastí s nulovou spotrebou energie, v ktorých sa ľudia stanú výrobcami a spotrebiteľmi v jednej osobe (tzv. prosumers), ktorí predávajú energiu do siete. Súčasťou stratégie je aj **iniciatíva za cenovo dostupné bývanie** pre 100 okresov.

Pri revízii smernice o obnoviteľných zdrojoch energie naplánovanej na jún 2021 sa zväži posilnenie cieľa v oblasti vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov a zavedenie minimálnej úrovne energie z obnoviteľných zdrojov v budovách. Komisia takisto preskúma, ako by sa rozpočtové zdroje EÚ spolu s príjmami systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) mohli použiť na financovanie vnútroštátnych systémov energetickej hospodárnosti a úspor energie so zameraním na skupiny obyvateľstva s nižšími príjmami. Ďalej sa bude rozvíjať aj rámec pre ekodizajn s cieľom poskytovať účinné produkty určené pre budovy a podporovať ich používanie.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1835

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- Pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov je vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete

17. novembra 6600/1, 080 01 Prešov, č.m.93

europedirect@sfpa.sk

www.twitter.com/edpresov

www.instagram.com/edpresov

www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

